

SÖKANDE

OneMed Sverige AB, 556764-4140
Box 50
401 20 Göteborg

Ombud: Advokat Ulf Yxklinten
MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
Box 226
201 22 Malmö

MOTPARTER

1. Karlskoga kommun
691 83 Karlskoga

2. Kumla kommun
Stadshuset
692 80 Kumla

3: Lekebergs kommun
716 81 Fjugesta

Ombud för 1 - 3:
Örebro kommun, Upphandlingsenheten
Box 30070
701 35 Örebro

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår OneMed Sverige AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Karlskoga, Kumla och Lekebergs kommuner (Kommunerna) har gemensamt genomfört en upphandling benämnd ”Ramavtal, Kemtekniska-, hygien- och städmaterial” (dnr. Ks 71/2017). Upphandlingen består av tre anbudsområden. Beträffande anbudsområde 2 (AO2) ingavs anbud av bland annat OneMed Sverige AB (OneMed). Kommunerna beslutade att anta anbud från Staples Sweden AB (Staples).

PARTERNAS TALAN

OneMed Sverige AB ansöker om överprövning av upphandlingen i den del den avser AO2 och yrkar rättelse på så sätt att ny utvärdering genomförs utan beaktande av Staples anbud och med en prisuppgift om 37 200 kr avseende position 52.23 i OneMeds anbud. OneMed anför följande.

Av punkt 1.2.5 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. att en anbudsgivare, som inte själv har kapacitet att lämna anbud, har möjlighet att som extern kapacitet anlita andra företag för utförande av hela eller delar av uppdraget under förutsättning att dessa redovisas i anbudet. Anbudsgivare som avser att använda extern kapacitet ska förfoga över dessa resurser i den omfattning som krävs för att uppfylla de krav som upphandlingen omfattar. Staples har åberopat extern kapacitet avseende transporter och angett: "Extern kapacitet kommer endast ifråga gällande transporter som utförs av PostNord Sverige AB, org.nr. 556711-5695" (Postnord). Av punkten 1.1.10 (Anbudets form och innehåll) framgår som ett obligatoriskt kvalificeringskrav att "Anbudsgivaren i anbudet ska visa att den uppfyller förutsättningarna och kraven i upphandlingen. Obligatoriska krav på anbudsgivaren och tjänsten måste uppfyllas". Kravet i punkt 1.1.10 innebär att anbudsgivare i anbudet ska visa att de obligatoriska kraven avseende bl.a. teknisk förmåga och kapacitet är uppfyllda. Det har Staples inte gjort. Staples har inte i anbudet visat att det

förfogar över Postnords resurser genom t.ex. en kapacitetsförsäkran under-tecknad av Postnord. Vidare har Kommunerna beträffande OneMeds anbud räknat fel såvitt avser position 52.23. OneMeds anbud har därmed felaktigt utvärderats med en anbudssumma som är 1 822 800 kr för hög. Vid en jämförelse av korrekt beräknad anbudssumma har OneMeds anbud lägst total-summa. Det som efterfrågas är en mopp, 60 cm i förpackning om 50 st. Efterfrågad volym är 1 000. Efterfrågad enhet är Fp, dvs. förpackning om 50 moppar. OneMed har angivit pris per förpackning 37,2 kr och samma be-lopp i kolumnen pris/st, även här i betydelsen pris per styck förpackning om 50 moppar. Kommunerna har ställt en fråga till OneMed som besvarats i enlighet med vad som anges nedan.

Pris per efterfrågad enhet har angetts i kolumnen pris/st. Minsta beställningsantal är de förpackningsstorlekar vi vid anbudsinläm-nandet beställer in och säljer produkten i. Möjlighet för kostnadsfri delning av transportförpackning till avdelningsförpackning kan bli aktuellt i samråd med avtalspart förutsatt att det ej bryter mot gällande lagar och standarder.

Trots att OneMed korrekt angett pris på efterfrågat sätt, dvs. för en förpack-ning om 50 moppar har Kommunerna valt att utvärdera OneMeds anbud så att förpackningspriset 37,20 kr beräknas som pris för en (1) mopp. Resulta-tet har blivit ett femtio gånger för högt belopp, 1 860 000 kr istället för 37 200 kr. Om beräkningen utförs korrekt och formelfelet således korrigeras ska OneMeds anbud utvärderas 1 822 800 kr lägre än vad som anges i ut-värderingen, vilket ger OneMed det lägsta anbudspriset.

Kommunerna motsätter sig bifall till ansökan och anför följande.

Enligt punkten 1.2.5 i förfrågningsunderlaget har en anbudsgivare, som inte själv har kapacitet att lämna anbud, möjlighet att som extern kapacitet anlita andra företag för utförande av hela eller delar av uppdraget under förutsätt-ning att dessa redovisas i anbudet. Anbudsgivare som avser att använda ex-tern kapacitet ska förfoga över dessa resurser i den omfattning som krävs för att uppfylla de krav som upphandlingen omfattar. I aktuell punkt anges även

att den upphandlande myndigheten kommer att vid behov kontrollera leveranskapacitet med angivna företag som redovisas i anbudet. Av förfrågningsunderlaget framgår följande fråga för anbudsgivaren att besvara:

Extern kapacitet: ange namn, organisationsnummer, uppdrag och dess omfattning

Staples gav följande svar:

Extern kapacitet kommer endast ifråga gällande transporter som utförs av PostNord Sverige AB, org.nr. 556711-5695.

Kommunen har vid kvalificering av Staples anbud bedömt att Staples i anbudet visat att det uppfyller förutsättningarna och kraven i upphandlingsdokumenten och att behov av att kontrollera PostNords leveranskapacitet ej förelåg. Avseende position 52.23 i OneMeds anbud efterfrågade Kommunerna följande:

Benämning: MOPP, tunn microfiber ca 16 g, för torr, fuktig och våtmopning, ca 60 cm, ca 50/fp

Efterfrågad enhet (st/fp/par); fp (fp=förpackning)

Skattad volym, ny produkt 1000 fp (statistik saknas då det är ny produkt, därav skattad volym)

OneMed svarade i sitt anbud:

Varubenämning: Mopp mikrofib tunn torr/fukt/våt 60cm

Antal/enhet: 1

Antal/fp: 1

Minsta beställningsenhet: 1

Pris/fp: 37,20 kr

Pris/st: 37,20 kr

Pris/par: 74,40 kr:

Vid utvärderingen begärde Kommunerna förtydligande uppgifter enligt följande:

Kommunen efterfrågar pris/st. Förklara angivet värde i kolumn antal/enhet, antal/förpackning, minsta beställningsenhet, pris per förpackning och pris per styck.

OneMed svarade enligt följande:

Pris per efterfrågad enhet har angetts i kolumnen pris/st.

Minsta beställningsantal är de förpackningsstorlekar vi vid anbudsinlämnandet beställer in och säljer produkten i. Möjlighet för kostnadsfri delning

av transportförpackning till avdelningsförpackning kan bli aktuellt i samråd med avtalspart förutsatt att det ej bryter mot gällande lagar och standarder.

Kommunernas skattade volym i förfrågningsunderlaget var 1000 fp, 50 moppar per förpackning, dvs. 50 000 moppar. OneMed har i sitt anbud och även i sitt förtydligande bekräftat att deras pris per mopp var 37,20 kr.

OneMed har inte i sitt förtydligande anfört att deras lämnade pris á 37,20 kr avsåg ett pris på en förpackning som innehöll 50 moppar. $50\,000\text{ moppar} \times 37,20\text{ kr} = 1\,860\,000\text{ kr}$, vilket innebär att Kommunernas uträkning av pris-summan är korrekt utifrån vad som angivits i anbud och förtydligande.

OneMed tillägger följande. Vid kvalificering av anbudsgivare ska prövas om anbudsgivare uppfyller uppställda skall-krav. Staples saknar egna möjligheter att utföra det uppdrag som upphandlingen avser. För att uppfylla det ställda skall-kravet på tillräcklig förmåga och kapacitet har Staples åberopat Postnords kapacitet avseende transporter. Av den bestämmelse i LOU som avser åberopande av andra företags kapacitet följer att det är leverantören som ska visa att den kommer att kunna förfoga över de nödvändiga resurserna när kontraktet ska fullgöras. Det är alltså klarlagt att det i anbudet ska finnas dokumentation som styrker att anbudsgivaren har tillgång till den kapacitet som åberopas. I artikel 63.1 i LOU-direktivet anges att leverantörens bevisbörda kan uppfyllas genom att leverantören inger ett åtagande från den åberopade enheten. I förarbetena understryks dock att det inte uppställs något krav på att bevisbördan uppfylls på detta sätt (prop. 2015/16:195, s. 1096). Avsaknaden av formkrav innebär att frågan om erforderlig bevisning får avgöras från fall till fall. Staples har inte i sitt anbud visat att bolaget kommer att förfoga över Postnord resurser för att fullgöra uppdraget. Staples har därför inte visat att det uppfyller kvalificeringskraven. Kommunerna har missförstått regeln i 14 kap. 6 §. Det är givetvis inte Postnords resurser som ska prövas i kvalificeringsfasen utan om Staples visat att det kommer att förfoga över Postnords resurser. Kommunerna har fel när de påstår att OneMed lämnat ett pris om 37,20 kr för en (1) mopp. Tvärtom framgår tyd-

ligt att av OneMeds anbud men också av det svar som OneMed lämnat att det offererade priset 37,20 kr avser en förpackning om 50 moppar (dvs. efterfrågad kvantitet som är förpackning om 50 st.). Den enhet som Kommunerna efterfrågade pris på är just förpackning om 50 moppar och det framgår av utklippet ur den prisfil som Kommunerna upprättat och som OneMed besvarat.

Kommunerna tillägger följande. Som angivits i förfrågningsunderlaget avgör Kommunerna om det finns behov av att kontrollera kapacitet hos det angivna företaget och om bevis ska begäras. Det angivna företaget Postnords kapacitet åberopas inte gällande själva föremålet för upphandlingen, "Kemtekniska-, hygien- engångs- och städmaterial". Vem leverantören anlitar för befordran av paket är inte sådan "annans kapacitet" där det funnits anledning att begära bevisning. Angående att OneMed lämnat pris på en mopp framgår tydligt av OneMeds anbud (rad 101, position 52.23) att prisuppgiften i anbudet avser en (1) mopp. Som jämförelse hänvisas till raden ovanför, rad 100, position 52.22, också en (1) mopp, där det framgår att OneMed förstått att lämna prisuppgift på det sätt som efterfrågats, avseende förpackningsstorlek och pris per styck.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § lagen om offentlig upphandling (2016:1145; LOU) eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt nämnda bestämmelse i 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt

samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Enligt 14 kap. 6 § första stycket LOU får en leverantör för ett visst kontrakt åberopa andra företags kapacitet för att uppfylla krav som avser ekonomisk och finansiell ställning eller teknisk och yrkesmässig kapacitet enligt 1 § första stycket 2 och 3. När kapaciteten gäller sådana utbildnings- och yrkeskvalifikationer som avses i 15 kap. 11 § 7 får leverantören dock endast åberopa ett annat företags kapacitet om det företaget också kommer att utföra den tjänst eller byggtrepenad för vilken kapaciteten krävs.

Enligt andra stycket samma paragraf gäller första stycket gäller oavsett den rättsliga arten av förbindelserna mellan leverantören och företagen. Det är leverantören som ska visa att den kommer att kunna förfoga över de nödvändiga resurserna när kontraktet ska fullgöras.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingen gäller olika typer av städmaterial. Enligt upphandlingsföreskrifterna (punkten 1.2.5, ”Extern kapacitet”) har en anbudsgivare möjlighet att som extern kapacitet anlita andra företag för utförande av hela eller delar av uppdraget. En förutsättning är att dessa redovisas i anbudet. Anbudsgivare som avser att använda extern kapacitet ska enligt föreskrifterna förfoga över dessa resurser i den omfattning som krävs. Det anges vidare att den upphandlande myndigheten vid behov kommer att kontrollera leveranskapacitet med angivna företag som redovisas i anbudet. Staples har angett att extern kapacitet endast kommer ifråga gällande transporter som utförs av PostNord Sverige och därvid angett företagets namn, organisationsnummer, uppdraget och dess omfattning. Något krav på att anbudsgivaren på något sätt ska visa att den förfogar över annans kapacitet uppställs inte, så länge

den upphandlande myndigheten inte finner skäl att kontrollera leveranskapaciteten. Detta har Kommunerna emellertid inte funnit anledning till i upphandlingen. Punkten 1.1.10 ("Anbudets form och innehåll") i förfrågningsunderlaget, som Bolaget hänvisar till, anger att anbudsgivaren i anbudet ska visa att de obligatoriska kraven avseende bland annat teknisk förmåga och kapacitet är uppfyllda. Förskriften anger alltså att anbudsgivaren ska visa att de obligatoriska krav som ställs i dessa avseenden uppfylls. Punkten 1.2.5, som återfinns under kapitlet 1. 2. "Leverantörskvalificering", ställer inget krav på uppvisande eller ingivande av kapacitetsförsäkran eller liknande handling utan Kommunerna förbehåller sig rätten att närmare kontrollera angiven kapacitet om så bedöms nödvändigt. Den externa kapacitet Staples åberopat avser vidare endast transport av de produkter som offererats och utgör inte sådan yrkesmässig kapacitet som avses i 14 kap. 6 § LOU. Sammanfattningsvis har Staples uppfyllt det krav som i upphandlingen ställts på att i anbudet redovisa den externa kapacitet Staples avser att använda för uppdraget. Det finns därmed inte grund för ingripande enligt LOU i detta avseende.

Vad härefter gäller angivet pris på efterfrågade moppar har Kommunerna efterfrågat såväl pris per förpackning och pris per styck. OneMed har i anbudet angett 37,20 kr i pris per styck och bekräftat denna prisuppgift i svar på Kommunernas förfrågan. Kommunernas beräknade prissumma för mopparna har därmed gjorts korrekt utifrån de uppgifter OneMed lämnat. Det föreligger därför inte heller grund för ingripande mot upphandlingen i den del den avser utvärderingen av OneMeds anbud. OneMed har i övrigt inte anfört någon omständighet som utgör grund för ingripande enligt LOU. Ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1B, LOU).

Hans-Erik Jonasson
f.d. lagman

Föredragande: Lars Överström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövnings-tillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.